

KRONIKA OBCE

Rešov

2024

Rok 2024

Svet

Svet v roku 2024 bol plný míľnikov, či už ekonomických, politických alebo spoločenských. Rusko pokračuje v invázii na Ukrajinu, za tri roky obsadilo vyše 120 000 km²- územie väčšie ako tri Slovenské republiky. V júli sa v Paríži konali letné olympijské hry. V septembri sa uskutočnil prvý komerčný let do kozmu, do voľného vesmíru vystúpil vďaka SpaceX prvý neprofesionálny astronaut. Umelá inteligencia je stále lepšia a lepšia. Obrovské spoločnosti do jej vývoja vkladajú obrovské peniaze a môže nám byť jasné, že ide o nástroj budúcnosti. Už teraz používame rôzne pokročilé modely umelej inteligencie aj pri našom bežnom živote. Umelá inteligencia a jej zaradenie do bežného života, rozširovanie databáz, robotika, medicína, zväčšovanie možností rôznych iných softvérov a hardvérov, elektrické autá a roboty. V novembri republikánsky kandidát na prezidenta USA Donald Trump zvíťazil nad kandidátov demokratov Kamalou Harrisovou, prvou černošskou kandidátkou na post prezidentky. 7.decembra, päť rokov po ničivom požiari otvorili zrekonštruovanú parížsku katedrálu Notre Dame. Staronovým prezidentom Ruska sa stáva Vladimír Putin.

Slovensko

Okrem prezidentských volieb a volieb do Európskeho parlamentu sme boli svedkami aj spochybnenia akýchkoľvek princípov demokracie. Politicky motivovaný atentát na demokraticky zvoleného štvornásobného predsedu vlády Roberta Fica bol dôsledkom tvrdo polarizovanej slovenskej spoločnosti.

Počas jari sme si ako národ v dvoch kolách volili novú hlavu štátu. Do záverečného súboja o Grasalkovičov palác postúpil vtedajší predseda Národnej rady SR a predseda Hlasu – SD Peter Pellegrini s exministrom zahraničných vecí Ivanom Korčokom. Nástupcom Zuzany Čaputovej stal Peter Pellegrini.

V máji v Handlovej bol spáchaný politicky motivovaný atentát na demokraticky zvoleného štvornásobného predsedu vlády Roberta Fica. Tento ohavný a odsúdeniahodný čin bol spáchaný na námestí po skočení výjazdového zasadnutia vlády. Pokus zlikvidovať Roberta Fica bol, našťastie, neúspešný.

Vzniklo Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR, bola zrušená špeciálna prokuratúra.

V júni sa konali eurovoľby, v ktorých sme si zvolili 13 poslancov, ktorí budú zastupovať našu krajinu v Eurovoľbách.

Prvýkrát bol dôchodcom vyplatený plnohodnotný 13. dôchodok, zavedenie ktorého významne posilnilo kúpnu silu seniorov. Taktiež bolo zavedené opatrenie na energopomoc, kde si majitelia domov starších ako 15 rokov mohli požiadať o dotáciu na energetické zníženie energetických nákladov na domy. Občania našej krajiny si

začali vymieňať okná, rekonštruovať strechy, zatepľovať fasády, inštalovať fotovoltické panely, meniť palivové kotly za tepelné čerpadlá.

Rok 2024 v presných demografických číslach:

Slovensko zaznamenalo vlani štvrtý rok po sebe pokles celkového počtu obyvateľov. Kým úmrtnosť sa už v rámci dlhodobých priemerov stabilizovala, prudký prepád pôrodnosti pokračoval. Hoci počet prisťahovaných stále prevyšoval vystávaných z krajiny, nedokázal kompenzovať prirodzený úbytok obyvateľstva.

- počet obyvateľov SR k 31. decembru 5 419 451, z toho bolo 2 768 502 žien a 2 650 949 mužov.
- prisťahovalo sa 6 824 a vystáhalo sa 4 425 osôb.
- počet živonarodených detí 46 241 (*v roku 2023 to bolo 48 627 živonarodených detí*), z toho 23 694 chlapcov a 22 547 dievčat.
- počet zomretých 53 876 (*v roku 2023 to bolo 54 133 zomretých*), z toho bolo 27 873 mužov a 26 003 žien. Najčastejšími príčinami boli choroby obehovej sústavy, nádory a choroby dýchacej sústavy. **Prirodzený úbytok** obyvateľstva tak dosiahol 7 635 osôb.
- Celkový **úbytok** obyvateľstva Slovenska bol 5 236 osôb.
- počet sobášov 24 842 (*v roku 2023 to bolo 26 484 sobášov*), *priemerný vek neviest bol 33,6 rokov a ženíchov 36,4 rokov.*
- počet rozvodov 8 379 (*v roku 2023 to bolo 8 205 rozvodov*). *Najčastejším dôvodom bol rozdielnosť pováh, názorov a záujmov. Priemerná dĺžka rozvedeného manželstva 15,10 roka.*

Činnosť orgánov miestnej samosprávy

Obecné zastupiteľstvo a vedenie obecného úradu

V čele obce stojí starostka obce Melánia Mattová, je to jej prvé volebné obdobie.

Obecné zastupiteľstvo tvoria:

Ing. Kamil Adamišin, Eduard Matta - zástupca starostky obce, Juraj Jurčišin, Katarína Tomková, Stanislav Vašičkanin.

V roku 2024 obecné zastupiteľstvo zasadalo 6 krát a 1 verejné zhromaždenie obyvateľov obce Rešov, ktorého hlavným bodom bolo vybudovanie veterného parku v obci. Zapisovateľom bol Ing. Kamil Adamišin.

Funkciu hlavného kontrolóra obce vykonávala Milada Gul'ová, funkčné obdobie 2022- 2028.

Obecný úrad

Celý chod obecného úradu organizačne zabezpečuje samotná starostka obce, keďže z ekonomických dôvodov nie je možné zamestnávať ďalšieho zamestnanca. Okrem vedenia obce spracováva pomocnú ekonomiku a fakturáciu, prenesený výkon štátnej správy, evidenciu obyvateľstva, evidenciu miestnych daní a poplatkov, podateľňu - administratívu obecného úradu, pokladňu, administratívu obecného úradu, kultúry, prípravu podkladov pre zastupiteľstvo, evidenciu odpadového hospodárstva). V roku 2024 bolo Obecným úradom overených 108 podpisov, 12 listín. Úradné hodiny obecného úradu sú denne od 8.00 – 16.00.

Čo sa týka stavebnej agendy, tak v obci boli vydané 3 stavebné povolenia, z toho 2 na výstavbu rodinných domov (Babuščákovi a Fučekovi) a 1 na prístavbu k rekreačnej chate (Chomovej). Rodinný dom skolaudoval Fuček a Oravec. Boli vydané aj dve ohlásenia, jedno pre Adamišina na zateplenie rodinného domu a jedno obci na vybudovanie edukatívneho areálu tradičnej výroby chleba.

Ekonomický život

Počas obdobia roku 2024 OZ prijalo nové všeobecne záväzné nariadenia s platnou legislatívou, rozpočet na rok 2025 a predbežný rozpočet na roky 2026 - 2027. Obec hospodárila s rozpočtom vo výške 194 718,95 €. Poplatok za odpad bol 20 € na jedného občana.

V roku 2024 medzi najdôležitejšie investičné činnosti patria: výmena kúrenia v MŠ, rekonštrukcia schodov (od zastávky ku kultúrnemu domu), dokončenie chodníka pri požiarnej zbrojnici, vyčistenie okolia požiarnej zbrojnice od náletových drevín, výrub starých stromov v okolí zbrojnice a cintorína, výroba stolov a lavičiek do prístrešku pri zbrojnici, rekonštrukcia schodov pri vstupe do kultúrneho domu a materskej školy, vyčistenie priekop, majetko-právne vysporiadúvanie pozemkov v obci (prijatie daru od A. Jurčišina, od V. a A. Oravcových, zámena pozemkov s J. Kučíkom- pozemky pod miestnou cestou), zameranie potoka, spracovanie projektovej dokumentácie na detské ihrisko.

Obci boli poskytnuté dotácie od DPO SR vo výške 1 365 € na činnosť DHZO, od FPU vo výške 1 000 € na kultúrne vystúpenie, od Nadácie Pontis 300 € na školské potreby.

Služby v obci poskytujú:

- Drevovýroba- Jurčišin

Poľnohospodárska výroba:

- Farma Rešov,
- Farma Gaboltov.

Nezamestnanosť v obci 6,83 %, v okrese 12,72 %.

Voľby prezidenta Slovenskej republiky

Voľby prezidenta Slovenskej republiky v roku 2024 boli v poradí šieste priame voľby prezidenta SR, z ktorých vzišiel v poradí šiesty prezident SR v novodobej slovenskej histórii.

Prvé kolo volieb sa uskutočnilo 23. marca 2024, o funkciu sa uchádzalo 11 kandidátov. Keďže ani jeden z kandidátov na prezidenta Slovenskej republiky nezískal nadpolovičnú väčšinu platných hlasov oprávnených voličov, do druhého kola volieb postúpili diplomat Ivan Korčok a predseda NR SR Peter Pellegrini. Deň konania druhého kola volieb prezidenta Slovenskej republiky bol určený na sobotu 6. apríla 2024.

Druhé kolo volieb s počtom hlasov 1 409 255 čo je 53,12 % vyhral a novým prezidentom sa stal **Peter Pellegrini**. Ivan Korčok získal 1 243 709 - 46,87 % hlasov.

Ing. Peter Pellegrini (*06.10.1975 v Banskej Bystrici) je prezidentom Slovenskej republiky. Do funkcie bol inaugurovaný 15.júna 2024, keď zložil pred Národnou radou SR sľub do rúk predsedu Ústavného súdu. Pred zvolením do funkcie prezidenta pôsobil ako predseda parlamentu a predseda strany HLAS.

Historický prehľad prezidentov Slovenska:

M. Kováč-R. Šuster-I. Gašparovič- A. Kiska-Z. Čaputová- P.Pellegrini

1993 1999 2004,2009 2014 2019 2024

V Rešove v prvom kole bolo zapísaných 253 voličov, svoje volebné právo využilo **135 občanov**.

Hlasovanie v obci Rešov:

Peter Pellegrini 58 hlasov, Ivan Korčok 37 hlasov, Štefan Harabin 23 hlasov, Igor Matovič 7 hlasov.

V druhom kole bolo zapísaných 259 voličov, svoje volebné právo využilo **155 občanov**.

Hlasovanie v obci Rešov:

Peter Pellegrini 104 hlasov, Ivan Korčok 51 hlasov.

Voľby do Európskeho parlamentu

Voľby do Európskeho parlamentu na území Slovenskej republiky sa konali v sobotu 08.06.2024. Volebná miestnosť bola otvorená od 7:00 do 22:00 hodiny. V týchto voľbách si voliči na Slovensku zvolili pätnásť europoslancov, ktorí budú najbližších päť rokov pôsobiť v Európskom parlamente. Vo voľbách do Európskeho parlamentu sa hlasovania zúčastnilo 34,38 % oprávnených voličov. Ide o historicky najvyššiu účasť v eurovoľbách na Slovensku.

Slovensko v europarlamente budú zatupovať europoslanci za stranu Progresívne Slovensko, SMER-SD, Republika, HLAS-SD a KDH.

V obci Rešov využilo svoje občianske právo **224** voličov, z 255 zapísaných voličov.

Hlasovanie v obci Rešov: SMER-SD- 34 hlasov, Republika- 27 hlasov, HLAS-SD- 8 hlasov, SaS- 12 hlasov, PS- 6 hlasov, SNS- 6 hlasov

Počasie

Každý rok v poslednom desaťročí bol najteplejším v histórii. V roku 2024 bolo celosvetovo pozorované extrémne počasie od silných búrok a záplav až po vlny horúčav, sucha a lesné požiare. Rastúca frekvencia a intenzita takýchto udalostí predstavujú značné riziko pre živobytie obyvateľov po celom svete. V posledných rokoch je rekordne vysoký počet tropických dní- s teplotou aspoň 30°C. Ovocie, ktoré donedávna bolo vypestovateľné len v južnej časti Slovenska, dnes sa mu darí aj v našej oblasti- napr. vinič, broskyne. V domácnostiach sa už začínajú objavovať klimatizácie, ktoré v lete ochladzujú vzduch v domoch. Častokrát aj počas letných nocí teplota vzduchu neklesne pod 20°C. Čo je extrém, je fakt, že aj počas zimných mesiacov sú dni, keď teplota vzduchu dosahuje teplotu nad 15°C.

Priemerná teplota tohoto roku bola v Rešove 11 °C.

Najnižšia absolútna teplota: -17,1°C 11. 02. 2024

Najvyššia absolútna teplota: 34,3°C 22. 06. 2024

Najchladnejší mesiac: 0,5°C február

Najteplejší mesiac: 21,9°C jún

Celkový úhrn zrážok za rok: 432 mm

Najvyššia snehová pokrývka: 19 cm 17. 11. 2024

Obyvateľstvo

K 31.decembru 2024 mala obec **312** obyvateľov, z toho **165** žien a **147** mužov. Počas roka sa narodili **2** deti, zomreli **4** občania, konalo sa **4** sobáše. Pristáhoval sa **1** občan, odsťahovali sa **3** občania, najčastejšie z dôvodu kúpy domu, ale aj pri vydaji a ženbe mladých. V obci zaniklo priezvisko Konkol', ktoré do obec pribudlo len v roku 2021.

Najstaršími obyvateľmi Rešova sú z mužov vo veku 87 rokov Andrej Oravec (1937), zo žien 91 ročná Mária Jurenková, rod. Jackaninová (1933) a najmladšou obyvateľkou obce bola G. Fellegiová, z chlapcov Š. Jurčisin.

Národnostná štruktúra: slovenská.

Narodenia

Tento rok pribudli 2 novorodenci (2 dievčatá), čo je v porovnaní s minulým rokom 2023 o 4 novorodencov menej. Priemerný vek matky bol 29,5 rokov.

Úmrtia

Rozlúčili sme sa s dvomi mužmi a dvomi ženami. Vekový priemer umierajúcich bol v tomto roku 85,5 rokov života.

Sobáše

Z obce Rešov uzavrelo manželstvo 4 páry. Tohtoročný novomanželia k sobášu pristupujú priemerne vo veku 30 rokov. Priemerný vek nevesty bol v tomto roku 27,75 rokov a ženícha 32,25 rokov.

Kultúra a spoločenský život

01.01.2024- **uvítanie nového roka 2024**- spojené so slávnostným podávaním novoročného punča a kapustnice

11.05.2024- **obvodové športové hry seniorov**

25.05.2024- **brigáda** na miestnom cintoríne

05.07.2024- obec v spolupráci s farským úradom zorganizovala „**Deň rodiny**“. Pri požiarnej zbrojnici členovia jednoty dôchodcov pripravili pre deti hry, hasiči pre všetkých prítomných pripravili výčap a o hladné brušká sa postarala obec formou opekačky a grilovačky.

15.-19.7.2024- farský úrad zorganizoval pre deti od 6-12 rokov **Detský letný tábor**, vďaka ktorému si deti mohli spríjemniť letné prázdniny.

28.8.2024- mládež pod vedením p. Slávky Rusnákovej zorganizovala **opekačku s kinom** a spoločnou prespávačkou

31.08.2024- sa spojili obce Rešov a Lukavica a v „Uhliskách“ pripravili „**Vatru SNP**“, pri ktorej si prítomní mohli pochutnať na pripravenom guláši, zahrať si spoločné hry a zabaviť sa pri hudbe.

20.10.2024- do obce prišlo **Divadlo** Alexandra Duchnoviča s hrou „Hlavný bubeník“

06.12.2024 sa po sv. liturgii v priestoroch požiarnej zbrojnice konal **Mikulášsky punč**.

27.12.2024 sa v kultúrnom dome konala **Vianočná akadémia**, na ktorej vystúpili deti z materskej školy, divadielko pod vedením otca Jána a pani Slávky. Tanečnou zábavou večer spríjemnila skupina MGTK a všetci prítomní si mohli pochutnať na pripravenej mačanke.

31.12.2024- **Silvester**

DHZO Rešov

Predsedom DHZO Rešov je Vladimír Jurčišin, veliteľom je František Oravec. Počet členov je 30, z toho činných 12.

DHZO Rešov sa 18.05.2024 zúčastnil na Previerke pripravenosti DHZO černošinského okrsku v obci Lukavica, spolupracoval s obcou Rešov na každej obecnej akcii ako napr. Deň rodiny, Vatra SNP, Vianočná akadémia.

V tomto roku museli však aj zasahovať pri extrémnej poľadovici.

Únia žien

Predsedičkou únie žien v obci Rešov je Marcela Renčková, podpredsedníčkou Katarína Tomková, pokladníčkou Marianna Jurčišinová a kultúrnou referentkou Anna Adamišinová. Táto organizácia má 19 členiek. Spolupracuje s obcou na realizácii obecných akcií: Deň rodiny, Vatra SNP, Vianočná akadémia.

Jednota dôchodcov

Predsedom ZO JDS v Rešove je Ján Jurčišin, podpredsedom Milan Vojtek a pokladníčkou je Viera Vašičkaninová. Táto organizácia má 23 členov. Spolupracuje s obcou pri príprave obecných akcií: Deň rodiny, Vatra SNP, Vianočná akadémia. V obci organizovali obvodové športové hry seniorov - ako družstvo získali 1. miesto. Za jednotlivcov v kategórii muži - 1. a 2. miesto a v kategórii ženy 1. miesto. Zorganizovali stretnutie so seniormi z okolitých obcí pod názvom „Pirohy“, kde sa konala ochutnávka pirohov pripravených najrôznejšími spôsobmi. Ich šikovné ruky nám pomáhali s výsadbou parku pri požiarnej zbrojnici.

Urbárska spoločnosť- pozemkové spoločenstvo Rešov

Bola rozhodnutím OÚ lesného hospodárstva zaregistrovaná 30.11.2011. Hospodári na výmere 34 ha 20 árov, z toho Bana 15ha 18 árov, Jastrabie 19 ha 2 áre s počtom podielnikov 157. Zakladajúci zvolení členovia: predseda je Ján Novák, podpredseda Andrej Jurčišin, tajomníčka Helena Jamroškovičová, finančný hospodár Andrej Vašičkanin a správca majetku František Hvat'. Dozornú radu tvorí František Novák, Andrej Briškár a Andrej Matta. V druhom volebnom období z výboru odstúpili H. Jamroškovičová a F. Hvat', odstúpila aj celá dozorná rada. Do výboru boli zvolení: Milan Babuščák- hospodár, Adam Jurčišin- správca majetku, Jozef Adamišin-tajomník, Juraj Jurčišin- finančný hospodár. Do dozornej rady boli zvolení: Melánia Mattová a František Jurčišin. V roku 2023 sa celková výmera urbáriátu zvýšila z dôvodu pričlenenia 5 parciel do užívania o 15 ha 30 árov, čiže celková výmera predstavuje 49 ha a 50 árov. Urbárska spoločnosť PZ realizovala výstavbu cesty z Banej do Rešova. Táto realizácia bola náročná na finančné prostriedky. Od roku 2012

do dnes sa financuje z vlastných zdrojov, bez finančnej pomoci či už zo štátneho rozpočtu alebo eurofondov. Cesta je ešte stále v procese výstavby.

Školstvo

Materská škola

Riaditeľka materskej školy je Mgr. Natália Čičvarová. Učiteľkou je Bc. Dominika Hersteková.

V školskom roku 2023/2024 navštevovalo MŠ 10 detí, v šk. roku 2024/2025 11 detí. Mesačný poplatok na čiastočnú úhradu výdavkov MŠ platia rodičia za každé dieťa vo výške 10 €. Pri MŠ je zriadená aj školská jedáleň pre žiakov MŠ a ZŠ, kde vedúcou jedálne je Jana Petrašková. Kuchárkou a upratovačkou je Marianna Jurčišinová.

Rada školy

Predseda: Katarína Adamišinová - za rodičov MŠ
Katarína Maňková- za rodičov MŠ
Žaneta Demjanová - za rodičov MŠ
Marianna Jurčišinová - za nepedagogických zamestnancov školy
Ing. Kamil Adamišin - delegovaný za zriaďovateľa / poslanec/
Dominika Hersteková - za zamestnancov MŠ

Investičná činnosť:

- výmena kúrenia- komplet plynový kotol, rozvody, radiátory
- rekonštrukcia vstupných schodov do budovy MŠ.

Duchovný život

Gréckokatolícka cirkev farnosť Rešov

Farnosť tvorí približne 275 veriacich, 229 priamo v Rešove a približne 25 v obci Lukavica a 21 v obci Nižná Voľa, ktoré sú filiálnymi obcami farnosti. Správcom farnosti je Mgr. Ján Rusnák. O farský kostol, cirkevné záležitosti a hospodárenie sa stará duchovný otec spolu s 5 kurátormi (hospodárska rada) – Miloš Tomko, Ondrej Adamišin, František Jurčišin, Viktor Jackanin. Kantorom je Ján Michalčín. Pri výzdobe a upratovaní kostola sa striedajú 2 rodiny podľa poradia v týždňových intervaloch. Náboženstvo vyučuje Mgr. Ján Rusnák a Slávka Rusnáková.

Vo farnosti sa farár venuje všetkým vekovým kategóriám. S deťmi v spolupráci s obcou každoročne organizuje týždňový farský letný tábor, letné kino a k Vianociam spolu s p. manželkou nacvičujú s deťmi pásmo - Vianočnú akadémiu.

Zoznam farárov a administrátorov farnosti:

- 1634 – 1634 Teodor Temeši
- 1733 – 1749 Ján Temeši

- 1761 – 1783 Ján Tarasovič)
- 1783 – 1795 Peter Tarasovič
- 1795 – 1842 Ján Podhájecký)
- 1842 – 1876 Anton Kiš
- 1876 – 1902 Augustín Hvozdovič
- 1904 – 1908 Michal Lisoňák
- 1908 – 1912 Žigmund Brinský
- 1914 – 1920 Alojz Kendrovský (*1889)
- 1920 – 1927 Alojz Kendrovský (*1889)– excur. z Bardejova
- 1927 – 1945 Andrej Židišin
- 1946 – 1950 Mikuláš Kellö (*1885)
- 1968 – 1971 Michal Stanko st.
- 1972 – 1975 František Demčík
- 1976 – 1977 Mikuláš Kašpar– excur. z Becherova
- 1978 – 1985 Štefan Molčanyi (*1904)
- 1985 – 1988 Mikuláš Rojkovič (*1909)– excur. z Bardejova
- 1988 – 1995 Mikuláš Rojkovič (*1909)
- 1995 – 1996 Pavol Chanáth st– excur. z Bardejova
- 1996 – 1997 Peter Hasara– excur. z Hrabského
- 1997 – 2000 František Hanobik
- 2000 – 2001 Peter Borza– excur. z Bardejova
- 2001 – 2004 Peter Vaško
- 2005 – 2008 Tomáš Porhinčák
- 2008 – 2009 Alfonz Bocko
- 2009 – 2014 Miroslav Mrug
- 2014 – ? Ján Rusnák

Z A U J Í M A V O S T I Z O Ž I V O T A

Na záver zápisov tohto roku zopár čísel:

- priemerná mzda na Slovensku v roku 2024 bola 1484 €
- minimálna mzda 750 €,
- najviac zarábajúce profesie –informačné technológie, telekomunikácie, automobilový a strojársky priemysel, lekár gynekológ, zubný lekár, advokát, bankovníctvo

- najslabšie zarábajúce profesie- upratovačka, školník, chyžná, vrátnik, sanitár, opatrovateľ, poštový doručovateľ.
- rodičovský príspevok na jedno dieťa v roku 2024 je vo výške 351,80 € mesačne, alebo 482,30 € mesačne, ak pred vznikom nároku na rodičovský príspevok osoba poberala materské
- priemerný starobný dôchodok bol 681 €
- vek odchodu do dôchodku – 64 rokov a až do ročníka narodenia poistenca 1966. Dôchodkový vek sa poistencovi znižuje o 6 mesiacov za každé vychované dieťa, najviac však za tri deti, najviac o 18 mesiacov.
- možnosť zadarmo cestovať vlakom osobám nad 62 rokov, deťom a študentom
- chlieb od 2 € / 1 kg
- mlieko plnotučné 0,95 – 2,19 € / 1 liter
- maslo od 3,49 – 4,50 € / 250g
- cukor od 1,09 – 3,50 €/kg
- soľ od 0,69- 1,59 €/kg
- liter benzínu okolo 1,55 €
- liter nafty 1,50 €.

Zápis do obecnej kroniky bol prečítaný a schválený obecným zastupiteľstvom obce Rešov
dňa: 12.03.2026, uznesením číslo:7/1/2026.